

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

30.04.2015 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Информационна агенция Фокус

✓ Намаление на сивата икономика със 7 пункта носи 2 млрд. лева в бюджета

Сивият сектор ощетява всички - нарушават се трудовите права на работещите, а постъпленията в бюджета са по-малки

Около 2 млрд. лева повече може да постъпват всяка година в бюджета, ако се намали със 7 процентни пункта сивият сектор в България. Това каза председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев и член на Икономическия и социален съвет (ИСС), цитиран от пресцентъра на Съвета.

Велев представи становището на институцията относно развитието на сивата икономика у нас.

Той посочи още, че изкривяването на конкурентната среда в страната заради прекомерно големия сив сектор на икономиката (над 32%) ощетява коректните работодатели. Той отбеляза, че контрабандата на тютюневи изделия, измамите с ДДС и неспазването на митническите процедури ощетяват силно честния бизнес и бюджета.

В становището на ИСС се посочва, че през последните години е въведен значителен брой политики за ограничаване на сивия сектор, сред които свързване на касовите апарати с Националната агенция по приходите, задължителна регистрация на трудовите договори и минимални осигурителни доходи, ограничаване на разплащанията в брой и т.н.

Констатацията обаче е, че тези политики и мерки са имали краткотраен ефект. До голяма степен това се дължи на липсата на интегрален подход, на ясна вазимообвързаност, актуализация и надграждане на отделните политики, посочват от Съвета. В същото време институцията отчита и висока степен на социална толерантност на българското общество към „сивите практики“.

От ИСС препоръчват в своето становище усилията да се насочат в четири области, в които са концентрирани традиционно основните проявления на неформалните практики. Това са нарушенията на трудовото и осигурителното законодателство, практиката за обявяване на по-ниски обороти и печалби от фирмите, укриването на мита, акцизи и данъци, както и корупционни практики при печеленето на обществени поръчки.

По отношение на нарушенията на трудовото законодателство мерките трябва да бъдат насочени срещу некоректното съставяне на трудовите договори – по отношение на размера на заплатите и продължителността на работното време, нарушения на правото на отход, почивка и отпуск и други.

Щетите от неформалната икономика търпят всички – и тези, които са в нея, защото са им отнети трудовите и социални права, и тези, които са извън нея, заради намалените постъпления в бюджета, каза Пламен Димитров, който е председател на комисия в ИСС, президент на КНСБ и също докладчик по становището.

„Много вреди причиняват фирми, които наемат работници от агенции за временна заетост“, коментира още той и посочи конкретни случаи на големи строителни фирми, които са спечелили търгове и после „обрастват“ с подизпълнителни фирми, в които не винаги се спазва трудовото законодателство.

В своето становище ИСС настоява за законодателни промени, сред които и възприемане и налагане в националното законодателство на дефиниция на неформалния труд.

✓ Васил Велев, ИСС: Сивата икономика е бич, който има не само икономически измерения, а води и до упадък на нравите

Сивата икономика е бич, който има не само икономически измерения. Това каза Васил Велев, член на Икономически социален съвет, председател на УС на АКИБ. По време на представяне на становището на ИСС „Ограничение и превенция на неформалната икономика в България като възможност за стимулиране и растеж на заетостта.“ Развалянето на чистата среда на честните пазарни взаимоотношения и извличането на конкурентни предимства от виновно поведение, като неспазване на законите и неплащане на дългове, води до един упадък на нравите, което като че ли не се отчита. В една такава среда просперират измамниците, хитреците, а не тези, които са по-предприемчиви, по-талантливи, по-трудолюбиви и иновативни“, коментира той. По думите му един измамник не може да движи прогреса напред, да увеличава производителността и да въвежда нови технологии. „Ако тези хора са начело, това забавя нашият икономически растеж“, заяви Васил Велев. Като негативни ефекти от неформалната икономика той посочи още по-високата официална безработица, намаляването на приходите от мита, изкривяването на макроикономическите отношения. „Всичко това води

до по ниски постъпления в бюджета“, уточни Велев. „Ще ви дам един пример. От грубо 80 милиарда Брутен вътрешен продукт, 35 % се иззема като данъци. Това са 28 милиарда лева, ако само с 7 пункта подобрим размерът на формалната икономика спрямо „сивата“ тези 28 милиарда всъщност са 1 милиард 960 милиона лева. Те всяка година могат да се разходват допълнително за образование, за социални нужди и всичко, необходимо“, каза още Васил Велев.

Вестник Сега

✓ Хазната ще спечели 2 млрд. лв., ако сивата икономика се свие със 7%

Хазната би спечелила допълнителни близо 2 млрд. лв., ако делът на неформалната икономика у нас се намали със 7 процентни пункта. Към миналата година всяка трета фирма у нас е работила "на тъмно". Това показват изчисленията на Асоциацията на индустриалния капитал. С малко над 32% от икономиката в сивия сектор България е в челната тройка в ЕС. Според традиционното изследване на работодателите икономиката ни "изсветлява" в последните години, макар и доста бавно. Ако през 2012 и г. 2013 г. бе отчетено последното увеличаване "на тъмно", то през миналата година има минимално понижение. През 2010 г. без трудов договор са работили 16.6% от наетите, а миналата година те са 6.4 на сто. По друг показател обаче ситуацията не се подобрява - през 2010 г. работещите на договори с фиктивни клаузи са били близо 11%, докато миналата година те се увеличават четири пъти - до малко над 44 на сто.

Националната агенция по приходите прави оценка на риска за бюджета от неформалната икономика, но данните не са публични, обясниха от институцията пред "Сега".

Вестник Класа

✓ Стимули и санкции за изсветляване на икономиката, предлага ИСС

Защита на трудовите и социални права на работещите в неформалната икономика, улесняване на процеса на „изсветляване“ за работодателите, за да се намали по-рязко делът на неформалната икономика, са част от предложенията в становището на Икономическия и социален съвет „Ограничаване и превенция на неформалната икономика в България като възможност за стимулиране на растежа и заетостта“. Композиторният индекс „Икономика на светло“, създаден като методика по европейски проект, показва 32.33 неформална икономика и 67.77 икономика на светло през 2013г, като отчита спад на неформалния сектор от около 3.6 спрямо 2010 г.

Около 2 млрд. лева повече може да постъпват всяка година в бюджета, ако се намали само със 7% сивият сектор в България, каза Васил Велев, член на ИСС, председател на АИКБ г. и докладчик по становището. Това всъщност е цел на България, която трябва да се постигне до 2020г., поясни още той. Изкривяването на конкурентната среда в страната заради прекомерно големия сив сектор на икономиката ощетява коректните работодатели, каза още Васил Велев. Той посочи, че контрабандата на тютюневи изделия, измамите с ДДС и неспазване на митническите процедури ощетяват силно честния бизнес и бюджета.

Щетите от неформалната икономика търпят всички – и тези, които са в нея, защото са им отнети трудовите и социални права, и тези, които са извън нея, заради намалените постъпления в бюджета, каза Пламен Димитров, председател на комисия в ИСС, президент на КНСБ и също докладчик по становището. Много вреди причиняват фирми, които наемат работници от агенции за временна заетост, допълни с тревога Пламен Димитров и конкретно посочи случаи на големи строителни фирми, които са спечелили търгове и после "обрастват" с подизпълнителни фирми, в които не винаги се спазва трудовото законодателство.

Няма страна в обществото ни, която да не е съгласна, че вредите от неформалния сектор са големи и че трябва да се ускори процесът на изсветляване, смята председателят на ИСС проф. д-р Лалко Дулевски. Становището е разработено по инициатива на Съвета, но ще го получат всички министри, Народното събрание, Президентът и други заинтересувани институции, увери той.

В становището са предложени краткосрочни и средносрочни мерки за ускоряване процеса на формализиране на сивия сектор. Като например:

- да се съчетават и балансират наказващи и стимулиращи мерки за бизнеса и гражданите,
- усъвършенстване на Закона за обществените поръчки – да се въведат електронни търгове, като оценката се прави от независим орган,
- да се създаде единна методика за определяне на таксите на държавните и общинските органи съобразно разходите за извършените услуги,
- по-широко приложение на мълчаливото съгласие,
- минимални регулаторни режими,
- данъчна амнистия за хора, които се грижат за болни, възрастни или деца, ако си платят здравите осигуровки за определен период.

Не на последно място становището на ИСС подчертава, че е необходимо да се работи с медиите и чрез информационни кампании и обучения, да се разясняват правата и задълженията на наетите и на работодателите.

√ 2 млрд. лева повече приходи в бюджета, ако сивата икономика се свие със 7%

Еднодневните трудови договори при сезонната заетост ще доведе до сериозно "изсветляване" на труда, смятат работодатели и синдикати

Ако със 7 процентни пункта се намали делът на неформалната икономика, постъпленията в бюджета ще бъдат с 1 млрд. евро /1 млрд. 960 млн. лева/ повече. Това каза председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев, който е и член на Икономическия и социален съвет. Велев, заедно с президента на КНСБ Пламен Димитров и председателят на Икономическия и социален съвет проф. Лалко Дулевски представиха становище на съвета за намаляване на дела на неформалната икономика.

Неформалната икономика води до намаляване на приходите в бюджета, а по-ниските постъпления в бюджета водят до изкривяване на макроикономическите съотношения, по-висока официална безработица, по мнението на 71.6 на сто от работодателите, е посочено в становището. Официално се отчитат и по-ниски темпове на икономически растеж, както и относително намаляване на постъпленията от преки и косвени данъци, и намаляване на приходите от мита.

Становището е провокирано от стойността на композитния индекс, който отчита икономиката на светло. Този индекс показва 67.77 процентни пункта икономика на светло, което означава, че останалите 32.23 процентни пункта показват размера на неформалната икономика в България. Така, по думите на Лалко Дулевски, две трети от икономиката ни е на светло, а една трета е неформална.

Има тенденция на "осветляване" на икономиката за периода 2010 - 2013 г. През 2010 г. без трудов договор са работили 16.6 на сто от наетите, а през 2014 г. - само 6.4 на сто, но през 2010 г. работещите на договори с фиктивни клаузи е бил 10.8 на сто, а през 2014 г. вече нараства до 44.2 на сто, според изследване на АИКБ.

От Икономическия и социален съвет настояват за ясна дефиниция на понятията неформална икономика и неформален труд в националното законодателство, заради различни тълкувания, каза Пламен Димитров. По думите му има режими, които предполагат несигурна заетост, която е с по-слабо изпълнение на регулациите или на ръба на регулациите. Такава практика в света е наемането на работници от официални предприятия през агенции за временна работа, без никаква закрила. Продаването на работници през агенции за временна работа ги прави далеч по-евтини и в един момент те започват да изпаднат в неформалност на своя труд, коментира Димитров. Според него в България това става обикновено през обществените поръчки - най-вече на строителни обекти и магистрали.

Според позицията на съвета, идеята за еднодневни трудови договори при сезонната заетост ще доведе до сериозно "изсветляване" на труда.

√ Парите в бюджета скачат с 1 млрд. лв., ако сивата икономика се свие със 7%

Въвеждането на еднодневни трудови договори ще спомогне за това

Ако със 7 процентни пункта се намали делът на неформалната икономика, постъпленията в бюджета ще бъдат с 1 млрд. евро (1 млрд. 960 млн. лева) повече. Това каза председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев, който е и член на Икономическия и социален съвет. Велев, заедно с президента на КНСБ Пламен Димитров и председателят на Икономическия и социален съвет проф. Лалко Дулевски представиха становище на съвета за намаляване на дела на неформалната икономика.

Неформалната икономика води до намаляване на приходите в бюджета, а по-ниските постъпления в бюджета водят до изкривяване на макроикономическите съотношения, по-висока официална безработица, по мнението на 71.6 на сто от работодателите, е посочено в становището. Официално се отчитат и по-ниски темпове на икономически растеж, както и относително намаляване на постъпленията от преки и косвени данъци, и намаляване на приходите от мита.

Становището е провокирано от стойността на композитния индекс, който отчита икономиката на светло. Този индекс показва 67.77 процентни пункта икономика на светло, което означава, че останалите 32.23 процентни пункта показват размера на неформалната икономика в България. Така, по думите на Лалко Дулевски, две трети от икономиката ни е на светло, а една трета е неформална.

Има тенденция на "осветляване" на икономиката за периода 2010 - 2013 г. През 2010 г. без трудов договор са работили 16.6 на сто от наетите, а през 2014 г. - само 6.4 на сто, но през 2010 г. работещите на договори с фиктивни клаузи е бил 10.8 на сто, а през 2014 г. вече нараства до 44.2 на сто, според изследване на АИКБ.

От Икономическия и социален съвет настояват за ясна дефиниция на понятията неформална икономика и неформален труд в националното законодателство, заради различни тълкувания, каза Пламен Димитров. По думите му има режими, които предполагат несигурна заетост, която е с по-слабо изпълнение на регулациите или на ръба на регулациите. Такава практика в света е наемането на работници от официални предприятия през агенции за временна работа, без никаква закрила. Продаването на работници през агенции за временна работа ги прави далеч по-евтини и в един момент те започват да изпаднат в неформалност на своя труд, коментира Димитров. Според него в България това става обикновено през обществените поръчки - най-вече на строителни обекти и магистрали.

Според позицията на съвета, идеята за еднодневни трудови договори при сезонната заетост ще доведе до сериозно "изсветляване" на труда.

✓ Бюджетът губи 2 млрд. лева от сивата икономиката

Идеята за едnodневни трудови договори при сезонната заетост ще доведе до сериозно „изсветляване“ на труда, смятат от Икономическия и социален съвет

Бюджетът губи по 2 млрд. лева годишно заради сивата икономика, заявиха от Икономическия и социален съвет (ИСС).

„Ако със 7 процентни пункта се намали делът на неформалната икономика, постъпленията в бюджета ще бъдат с 1 млрд. евро /1 млрд. 960 млн. лева/ повече“, посочи председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев, който е и член на ИСС. Велев, заедно с президента на КНСБ Пламен Димитров и председателят на Икономическия и социален съвет проф. Лалко Дулевски представиха становище на съвета за намаляване на дела на неформалната икономика.

„Тези 2 млрд. лева, които губи бюджетът, могат да отиват за здравеопазване, за образование“, коментира Велев.

„Неформалната икономика води до намаляване на приходите в бюджета, а по-ниските постъпления в бюджета водят до изкривяване на макроикономическите съотношения, по-висока официална безработица, по мнението на 71,6 на сто от работодателите“, е посочено в становището. Официално се отчитат и по-ниски темпове на икономически растеж, както и относително намаляване на постъпленията от преки и косвени данъци, и намаляване на приходите от мита.

Една трета от икономиката ни е неформална

Становището е провокирано от стойността на композитния индекс, който отчита икономиката на светло. Този индекс показва 67,77 процентни пункта икономика на светло, което означава, че останалите 32,23 процентни пункта показват размера на неформалната икономика в България. Така, по думите на Лалко Дулевски, две трети от икономиката ни е на светло, а една трета е неформална.

Има тенденция на „осветляване“ на икономиката за периода 2010 г. – 2013 г. През 2010 г. без трудов договор са работили 16,6 на сто от наетите, а през 2014 г. – само 6,4 на сто, но през 2010 г. работещите на договори с фиктивни клаузи е бил 10,8 на сто, а през 2014 г. вече нараства до 44,2 на сто, показва изследване на АИКБ.

Според позицията на съвета, идеята за едnodневни трудови договори при сезонната заетост ще доведе до сериозно „изсветляване“ на труда.

dnes.bg

✓ Депутати не се разбраха за одържавяването на НЗОК

Москов пък иска държавата да контролира парите си

Депутатите от парламентарната комисия по здравеопазване не се разбраха дали да се увеличи квотата на държавата в Надзорния съвет на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК). След разгорещени дебати народните представители не постигнаха консенсус, гласувайки с 8 гласа „за“ и 8 гласа „против“.

Припомняме, че предложението на здравния министър, одобрено от кабинета, предвижда увеличаване квотата на държавата в надзора на Касата с двама души. Липсата на консенсус днес препрати крайното решение в пленарна зала.

На днешното си заседание здравната комисия продължи с второ четене на мащабния законопроект за изменение на Закона за здравното осигуряване.

Както и по време на обсъждането в Тристранния съвет, текстът на Петър Москов за увеличаване квотата на държавата в надзора на НЗОК с двама души предизвика много противоречиви становища.

БСП и ДПС гласуваха против предложението, като обявиха, че на практика това представлява одържавяване на фонда и обезсмисля съществуването на Надзорен съвет.

Работодателските организации и синдикатите също не се съгласиха с предложението на министъра.

От ДПС призоваха министъра да не допуска това да се случи с Касата и защитиха позицията надзорът на здравния фонд да остане в настоящия си състав. За повече чуваемост, повече присъствие на бизнеса и по-малко присъствие на държавата призова от името на партията депутатът Джевдет Чакъров.

Неговият колега Хасан Адемов изтъкна, че това е „некоректно предложение“ и би нарушило равнопоставеността между страните. По думите му, ако поправката мине, държавата ще може едностранно да взема решения, които може и да са в ущърб на здравеопазването. Това е лоша и вече отречена практика по света, посочи Адемов.

Народният представител от БСП и заместник-председател на комисията Емил Райнов посочи, че партията ще гласува против предложението, защото то означава одържавяване на средствата на българските граждани, които "по всяка вероятност пак ще отидат в Министерството на финансите", каза той, визирайки прехвърлените в държавния бюджет 1,5 милиарда лева от НЗОК преди три години.

От Патриотичния фронт защитиха поправката. Димитър Байрактаров каза, че тя ще позволи на държавата да поеме отговорност за решенията на надзора и ще има от кого да се търси отговорност, тъй като сега няма от кого.

Хасан Адемов репликира с коментара, че за първи път чува, че държавата може да е по-добър стопанин на публични средства.

В защита на предложението си здравният министър Петър Москов посочи, че държавата трябва да има право да контролира средствата от здравните вноски, защото така ще се гарантира по-качествена здравна услуга за пациентите. Смесът на контрола от държавата е да не се стига до актуализация на бюджета в края на годината, каза Москов, призовавайки за подкрепа на текста.

„Със системата на здравното осигуряване се случва откровена кражба. Важно е държавата да има възможността да контролира процеса. Не лекарите крадат, а шайката около Касата и болниците, които точат, без да водят до ясен резултат“, коментира Москов.

От Българската търговско-промишлена палата обясниха, че са против, защото се нарушава трипартитният модел на управление, който е международно признат стандарт. Васил Велев, председател на АИКБ каза, че гласовете на бизнеса ще се обезсмислят, ако предложението се гласува в този вид.

КНСБ също категорично отхвърли предложението на Москов. От синдиката заявиха, че ако поправките бъдат приети, синдикатът ще преосмисли участието си в надзора на НЗОК.

life.bg

✓ Губим 2 млрд. лв. от сивата икономика

Неформалната икономика пречи на конкуренцията

Не говорим за неформалната икономика единствено като негативен феномен - все пак тя произвежда не малка част от нашия брутен вътрешен продукт. Но също губим от нея - годишно държавният бюджет събира близо 2 млрд. лева по-малко, заради неформалната икономика. Това заявиха участниците на проведената днес, 29 април 2015 г., пресконференция, която се организира от Икономическия и социалния съвет (ИСС) на Република България.

Пресконференцията бе водена от председателя на ИСС проф. Лалко Дулевски, президента на КНСБ Пламен Димитров и председателя на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев. На нея бе представено становището на ИСС относно ограничаването и превенцията на неформалната икономика в България като възможност за стимулиране на растежа и заетостта.

„В интерес на всички е да решим проблема с неформалната икономика, а в ИСС, който е институцията на организирания социален диалог в България, и работодателите, и синдикатите обявиха битка на този феномен“, подчерта проф. Дулевски. „Становището е разработено по инициатива на ИСС, но ще го получат всички министри, Народното събрание, Президентът и други заинтересувани институции“, увери той.

Пламен Димитров изтъкна, че членовете на ИСС са се обединили около общи послания към социалните партньори за търсене на такива политики, които няма да допуснат създаване на неформални работни места и неформални икономически субекти. За тази цел, обаче, всички регулации трябва да създават предпоставки за атрактивност на формалната икономика.

Президентът на КНСБ изброи някои от проявленията на неформалната икономика. „Един от начините, например, е наемане на работници в предприятия чрез агенции за временна заетост, като по този начин не се гарантират минималните трудови стандарти“, подчерта той. Пламен Димитров обясни, че особено много нарушения има при обществените поръчки. „Поръчката се печели от даден изпълнител, но той веднага наема подизпълнители, където в много случаи работещите не са защитени“, добави президентът на КНСБ.

„Тези 2 млрд. лева, които губи бюджетът, могат да отиват за здравеопазване, за образование“, подчерта Васил Велев. Той обясни, че основният негатив от неформалната икономика за бизнеса е нарушаването на конкурентната среда. „Ако една фирма извлече конкурентни предимства от „сиво“ поведение, това води до упадък на нравите. Така не проспират продуктивните и креативни предприемачи, а измамниците и хитреците“, изрази възмущението си председателят на АИКБ. Той подчерта още, че по този начин се забавя още повече икономическият растеж. Васил Велев съобщи, че през юни ще бъдат дадени наградите на АИКБ „Икономика на светло“, които са обществено признание за постижения в борбата със сивата икономика.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал Daily](http://vestnikkapitaldaily.com)

✓ Регулаторът отхвърли финансовите претенции на НЕК към ВЕИ-тата

От КЕВР потвърждават, че преференциалните тарифи на зелените централи са за количество произведена електроенергия, а не за работни часове

Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) потвърди, че централите за възобновяема енергия имат право да продават енергията си по преференциални цени до достигане на определено производство, а не на работни часове. Това става ясно от съобщение на регулатора, публикувано на техния сайт. То идва във връзка с тълкуване отпреди десет дни на Националната електрическа компания (НЕК), че електроенергията от ВЕИ може да се закупува по преференциални цени в рамките на определени работни часове, за което "Капитал Daily" писа. Това на практика щеше да доведе до присвояване на над 60% от приходите на тези централи.

От КЕВР подробно обясняват методологията си, според която например една фотоволтаична инсталация може да получава плащания по преференциална тарифа за 1250 часа. От регулатора подчертават (буквално пасаждът е почернен в решението), че средногодишната продължителност на работа се измерва в

пълни ефективни часове, т.е. часове на работа при номинална мощност. Или ако една централа има инсталирана мощност от 1 мВ, годишно тя продава преференциално 1250 мВч.

Това е нормална практика. Например в договора за изкупуване на електроенергията на ТЕЦ "ЕЙ И ЕС Гълъбово" е записано, че НЕК се ангажира да изкупува 7000 часа годишно 600 мВ номинална инсталирана мощност, т.е. 4.2 млн. мВч годишно. Разликата е, че докато при двата ТЕЦ-а, които имат дългосрочни договори с НЕК, тя е длъжна да изкупува разполагаемостта на централите дори когато те не работят. При ВЕИ-тата държавната компания изкупува само реално произведен ток. Т.е. ако през годината е имало повече облаци и по-малко вятър, НЕК не дължи компенсации, че фотоволтаичните и вятърните централи не могат да достигнат пълните си ефективни часове.

Регулаторът изрично казва, че не може да тълкува какво точно е искал да каже законодателят (на когото се позовава НЕК), когато въведе ограничението, че ВЕИ-тата могат да продават на преференциални цени до средногодишна продължителност на работа. От КЕВР обаче посочват, че от 2004 г. насам следват една и съща регулаторна логика и тя е, че се определя количество произведена енергия. В същото време в Закона за държавния бюджет от 2014 г., с който се въведе ограничението и в промените в Закона за енергетиката тази година, изрично се реферира към определенията на КЕВР, така че едва ли законодателят е можел да има нещо друго предвид. Според Константин Сирлещов от адвокатска кантора CMS Cameron McKenna от правна гледна точка НЕК няма право да прави тълкувания на законодателството и методологията на предишните състави на КЕВР. Затова писмата, изпратени до производителите и снабдителните предприятия, нямат юридическа стойност. По думите му обаче това е много неприятен прецедент за сигурността на регулаторната система. Абсурдното в случая е, че НЕК всъщност вече е получил средствата за изплащането на преференциалните тарифи през цените, одобрени от КЕВР за продажба на регулирания пазар, и чрез таксата "задължение към обществото" – т.е. ако се приеме желанието държавната компания да не изплаща дължимите от нея средства на ВЕИ-тата, тя би присвоила пари и от потребителите.

Различни тълкувания

Писмото на КЕВР беше публикувано и на сайта на Министерството на енергетиката, където в коментар на ведомството се казва, че ВЕИ централите имат право да продават енергията си по преференциални цени до достигане на определено производство, а не на астрономически часове. От НЕК не бяха открити за коментар.

От Българската фотоволтаична асоциация (БФА) са на мнение, че становището на регулатора е напълно ясно и показва категоричната позиция от страна на КЕВР. "Според нас публикуваното становище на КЕВР е навременно, публично и ясно. То стъпва на закона и на досегашната последователна практика в решенията на КЕВР от 2006 до 2014 г. за определяне на преференциални цени. Регулаторът своевременно със своето становище отразява недоразумението, предизвикано от НЕК. В това ние виждаме, че регулаторът показва нов стил да действа публично и съобразно закона", коментира Меглен Русенова, председател на БФА.

Според Малинка Николова от Българската соларна асоциация обаче липсва ясно становище от страна на регулатора. "Объркани сме от липсата на ясно становище на КЕВР, което засяга техни стари решения. Регулаторната комисия прехвърля отговорността на парламента. Дори не може да се каже, че това е становище", коментира тя. По думите ѝ обезпокоително в случая е, че компания може да тълкува регулаторни решения. На същото мнение е и Велизар Киряков от Асоциацията на производителите на екологична енергия (АПЕЕ), според който КЕВР трябва да излезе с указания към НЕК, а не да си измива ръцете с Народното събрание. "Ако ЧЕЗ каже, че няма да плаща фактурите, пак ли парламентът трябва да дава становище", допълни той. По думите му дефиницията на понятието за средногодишната продължителност на работа трябва да са даде от регулатора.

[Вестник Преса](#)

✓ 65% от нередностите по европрограмите са по обществени поръчки

Това сочи доклад на АФКОС

65 % от докладваните нередности по оперативни програми от 2007 до 2014 г. са свързани с нарушения на проведена процедура за провеждане на обществени поръчки. Това сочи доклад на АФКОС на установените нередности при изпълнението на Оперативните програми, съфинансирани от ЕС в период 2007-2014 г., предаде БГНЕС.

Докладът беше представен пред членовете на Постоянно действаща подкомисия по усвояването на средствата от Европейския съюз към Комисия по европейските въпроси и контрол на европейските фондове, предаде репортер на БГНЕС. Резюме то сочи, че до ОЛАФ са изпратени 180 нередности по структурни и Кохезионен фонд през 2014 г. с обща стойност 35 млн. евро. До ОЛАФ са докладвани 28 нередности по земеделските фондове, които са на стойност 2, 3 млн. евро.

За 2014 г. до ОЛАФ са докладвани съответно-по ОП "Регионално развитие"-76 нередности на стойност 14 млн. евро, ОП "Околна среда"-74 нередности на стойност 17 млн. евро, ОП "Административен капацитет"-11 нередности на стойност 2,5 млн. евро, ОП "Развитие на конкурентоспособността"-2 нередности за 100 000 евро, ОП "Развитие на човешките ресурси"- 2 нередности на стойност 66 000 евро, Програма за трансгранично сътрудничество Румъния-България-10 нередности на стойност 753 000 евро, Програма за трансгранично сътрудничество Гърция-България-5 нередности на стойност 193 000 евро, Програма за трансгранично сътрудничество Сърбия-България-12 нередности на стойност 24 000 евро, Програма за трансгранично сътрудничество Македония-България-5 нередности на стойност 9 000 евро, Програма за трансгранично сътрудничество Турция-България-4 нередности на стойност 28 000 евро., програма ФАР-20 нередности на стойност 1, 2 млн. евро, програма САПАРД-10 нередности на стойност 6, 2 млн. евро.

Заключението на доклада сочи, че е видно, че има сектори, които са много по-проблематични от други. "Освен, че не усвояваме, както ни се иска европейските средства, съществуват и много злоупотреби, понякога и заради некомпетентност", коментира Слави Бинев в качеството си на председател на комисията

Вестник Сега

✓ НС премахна глобите за публични дружества със земеделска земя

Депутатите въведоха уседналост за собствениците на ниви - те трябва да са живели тук поне 5 г.

След скандали в пленарната зала на парламента и обвинения в лобизъм от страна на опозицията управляващите премахнаха вчера високите глоби за инвестиционни компании и публични дружества, притежаващи земеделска земя, в които акционери са офшорки или чуждестранни фирми и лица извън Европейския съюз. Това стана с предложена от Реформаторския блок поправка в Закона за собствеността и ползването на земеделските земи. Тя бе прокарана чрез преходните и заключителните разпоредби на Закона за пазарите на финансови инструменти. Санкциите трябваше да влязат в сила от 1 май. Миналия петък обаче десницата успя да постигне удължаване на гратисния период до 1 октомври, преди вчера парламентът да отмени окончателно глобите.

През 2014 г. НС прие забрана, според която земеделска земя не могат да притежават чуждестранни физически лица от страни извън ЕС и търговски дружества, които пряко или косвено са притежавани от фирми, регистрирани в офшорни зони или в страни извън ЕС и европейското икономическо пространство. През февруари т.г. бе въведена и изключително тежка санкция - 100 лв. за всеки декар земя, притежавана от подобна фирма. Три месеца по-късно глобата вече скочи на 300 лв. Бизнесът се обяви срещу суровото наказание, а от Българската фондова борса изчислиха, че мярката ще засегне компании с обща пазарна капитализация от 1.5 млрд. лв., или 20% от стойността на всички компании, търгувани на борсата. В края на февруари от Българската асоциация на лицензираните инвестиционни посредници обявиха, че законодателните промени само за две седмици са "изтрили" 137 млн. лв. от капитализацията на борсата. От инвестиционните дружества обясниха, че не могат да контролират кой купува техни акции и може да се окажат в нарушение в произволен момент. Именно данните за загубите на публичните дружества послужиха като основен аргумент на реформаторите за законовата промяна. От ДПС обаче им оказаха яростна съпротива, тъй като приеха поправките като атака срещу кампанията им срещу офшорките. "Това е един от основните начини да се перат пари. Офшорна компания отива на борсата и купува акции от инвестиционна компания, която има земи", обясни депутатът от ДПС Йордан Цонев.

-----РАЗСЛЕДВАНЕ

Заради забраната чужденци да купуват земя България в момента се разследва от Европейската комисия. Според Брюксел ограниченията, въведени у нас и в още няколко страни, пречат за свободното движение на хора и капитали. Освен отменените вчера санкции за инвестиционните дружества в българския закон бе приета и норма за уседналост - собствениците на земя да са пребивавали поне 5 г. в страната ни. Заради това ограничение наказателната процедура вероятно ще продължи.

✓ Депутатите не приемат одържавяването на НЗОК

Здравната комисия отхвърли увеличаването на квотата на държавата в надзорния съвет на касата

Само гласовете на депутатите от ГЕРБ, Реформаторския блок и Патриотичния фронт в здравната комисия на парламента не стигнаха, за да бъде приета една от най-спорните промени в закона за здравното осигуряване. С осем на осем гласа комисията отхвърли предложението на министър Петър Москов надзорният съвет на касата да се управлява от държавата. Текстът гласеше, че надзорът ще се състои от 11 души, а 6-има от тях ще са квотата на държавата. Против се обявиха БСП, ДПС, АБВ и БДЦ. В момента надзорът е от 9 души, четирима от които са представители на държавата. В пленарна зала ще се реши окончателно дали този текст ще мине.

Според ДПС, ако държавата придобие контрол над здравната каса, тя едностранно и дори "арогантно" ще прокарава политики и приоритети, включително и за финансовите ресурси. Това ще обезсмисли съществуването на надзорния съвет, обяви Тунджер Кърджалиев. От партията припомниха и колко лош стопанин може да бъде държавата, след като през 2010 г., отново при управлението на ГЕРБ, 1.7 млрд. лв. от резерва на касата бяха национализирани. От БСП пък припомниха, че основната част от парите от здравни вноски се плащат от работодателите и работниците, а не от държавата и съответно не би трябвало тя да има контрол над НЗОК.

"Това, което се случва със здравното осигуряване в момента, е откровена кражба и държавата трябва да наложи контрол", коментира здравният министър. И досега правителството, мнозинството и здравният министър са носили отговорността за решенията на здравната каса, но досега не са имали лостове за носене на тази отговорност, посочи Москов. Според Семир Абу Мелих от ГЕРБ, "за да върви реформата, министърът и управителят на здравната каса трябва да се разбират". Ако единият не контролира другия, няма да се разбират, поясни депутатът. Той също така сравни одържавяването на касата със строеж на магистрала, при която държавата първо отчуждава имотите на хората. Той поиска гаранция от министъра, че ако и тази година има дефицит в здравната каса, държавата ще субсидира бюджета на НЗОК. "Ако да, аз съм за одържавяването на надзора", каза депутатът. Самият Абу Мелих има частни болници и би бил облагодетелстван от евентуална актуализация на бюджета на касата.

ПРОЗРАЧНОСТ

Изненадващо в комисията мина предложение от опозицията. Емил Райнов от БСП предложи законът да задължи касата да обявява в сайта си до 3-то число на всеки месец всички свои плащания и за каква точно медицинска дейност и лекарства са извършени. Той предлага и пълните стенографски протоколи от заседанията на Надзорния съвет на НЗОК, на които често се вземат решения за разпределение на пари, също да се качват на сайта на касата заедно с решенията на надзора.

✓ Минималната заплата няма да е подоходен критерий за детските

Кабинетът прие предложенията на Калфин за семейните помощи за деца

Минималната заплата няма да стане подоходен критерий за получаване на детските. Това означава, че прагът от 350 лв. на член от семейството, приет през 2009 г., се запазва. "Аргументите за това са свързани с необвързване на минималната заплата с плащания, които не са свързани с трудова дейност", съобщиха от социалното министерство. Това е една от промените след общественото обсъждане, която е приета в измененията на Закона за семейните помощи. Вчера кабинетът одобри промените, но окончателният им вариант не е публикуван. Очаква се до юли и парламентът да ги гласува, за да влязат в сила част от тях.

Непълнолетните майки ще получават помощите за децата си в натура, а не в пари. Става дума за помощта до 1 година за детето и за детските след това до завършване на средното образование. Родителите, чиито деца станат родители, обаче няма да получават вече нищо. Вместо това се предлага тяхната помощ - на бабата и дядото, да се дава накуп на родилото момиче под 18 г., ако то не прекъсне училище за повече от три поредни месеца. Според данните от над 5000 непълнолетни майки миналата година под 16 години са 1351.

Ограничава се и помощта за хората, които живеят на семейни начала - при определяне дали имат право на детски ще се вземат доходите и на майката, и на бащата, ако те живеят на един и същ настоящ адрес. Първоначално идеята беше за постоянен адрес, но в рамките на обществените консултации са получени коментари, че е честа практика родителите да живеят заедно, но да имат различни постоянни адреси.

Други изменения - като увеличаване на детските, ще влязат в сила от догодина, защото трябва да бъдат отразени в бюджета. Сега за първо дете се получават 35 лв., за второ - 50 лв. За всяко следващо помощта също е 35 лв. Калфин иска увеличаване на парите за три деца с 10 лв. - на 130 лв., а за останалите няма да има промяна. Детските ще се получават само от родители, които живеят постоянно в България (повече от 183 дни в годината) и ако правят всички ваксини и профилактични прегледи на децата си.

За семействата, които осиновяват дете, се въвежда еднократна помощ, както се получава и при раждане.

ОГРАНИЧЕНИЯ

Заради драстичния ръст на майките студентки в последните години (от 1583 през 2009 г. на 7555 през 2014 г.) се прави опит за затягане на режима на получаване на помощта от тях. Вече ще е необходимо майката да е записана като студентка в редовна форма преди раждането и да не е осигурена. Помощта от 2880 лв. ще се дава на два пъти - половината след раждането, а другата - след представяне на удостоверение за записан следващ семестър.

[Вестник Монитор](#)

✓ Бизнесклиматът се подобрява за четвърти месец поред

Бизнесклиматът у нас се подобрява за четвърти месец поред, съобщиха вчера от НСИ. Данните за април показват повишение на общия показател на бизнесклимата с 2,5 пункта спрямо равнището си през март. През януари беше отчетено повишение с 3,8 пункта, през февруари – с 1,2 пункта, а през март – с 0,9 пункта.

Априлското подобрение на стопанската конюнктура се дължи на по-оптимистичните очаквания в строителството и търговията на дребно.

В промишлеността бизнесклиматът запазва приблизително равнището си от март. Сегашната производствена активност се оценява като леко подобрена, но очакванията за следващите три месеца са по-неблагоприятни.

За разлика от индустрията в строителството показателят за бизнесклимата нараства с 8.4 пункта. Според строителните предприемачи строителна активност се подобрява, като и прогнозите им за следващите три месеца остават благоприятни. При търговията на дребно се отчита подобрение на стопанската конюнктура, измерено с повишение от 5,3 пункта на съответния показател. Според мениджърите в сектора в момента конкуренцията в бранша им е по-голям проблем от недостатъчното търсене.

Само в сектора на услугите се отчита влошаване на бизнесклимата. Показателят за сектора през април се понижава с 2,1 пункта заради по-неблагоприятните оценки на мениджърите за настоящото бизнессъстояние на предприятията. В прогнозите си за развитието на бизнеса обаче те остават оптимисти.

[investor.bg](#)

✓ Депутатите от здравната комисия не се разбраха за одържавяването на НЗОК

Решенията на Надзорния съвет на НЗОК ще се публикуват на сайта на институцията, решиха народните представители

Депутатите от парламентарната комисия по здравеопазване не се разбраха дали да се увеличи квотата на държавата в Надзорния съвет на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК). След разгорещени дебати народните представители не постигнаха консенсус, гласувайки с 8 гласа „за“ и 8 гласа „против“.

Припомняме, че предложението на здравния министър, одобрено от кабинета, предвижда увеличаване квотата на държавата в надзора на Касата с двама души. Липсата на консенсус днес препрати крайното решение в пленарна зала.

На днешното си заседание здравната комисия продължи с второ четене на мащабния законопроект за изменение на Закона за здравното осигуряване.

Както и по време на обсъждането в Тристранния съвет, текстът на Петър Москов за увеличаване квотата на държавата в надзора на НЗОК с двама души предизвика много противоречиви становища.

БСП и ДПС гласуваха против предложението, като обявиха, че на практика това представлява одържавяване на фонда и обезсмисля съществуването на Надзорен съвет. Работодателските организации и синдикатите също не се съгласиха с предложението на министъра.

От ДПС призоваха министъра да не допуска това да се случи с Касата и защитиха позицията надзорът на здравния фонд да остане в настоящия си състав. За повече чуваемост, повече присъствие на бизнеса и по-малко присъствие на държавата призова от името на партията депутатът Джевдет Чакъров. Неговият колега Хасан Адемов изтъкна, че това е „некоректно предложение“ и би нарушило равнопоставеността между страните. По думите му, ако поправката мине, държавата ще може едностранно да взема решения, които може и да са в ущърб на здравеопазването. Това е лоша и вече отречена практика по света, посочи Адемов.

Народният представител от БСП и заместник-председател на комисията Емил Райнов посочи, че партията ще гласува против предложението, защото то означава одържавяване на средствата на българските граждани, които "по всяка вероятност пак ще отидат в Министерството на финансите", каза той, визирайки прехвърлените в държавния бюджет 1,5 милиарда лева от НЗОК преди три години.

От Патриотичния фронт защитиха поправката. Димитър Байрактаров каза, че тя ще позволи на държавата да поеме отговорност за решенията на надзора и ще има от кого да се търси отговорност, тъй като сега няма от кого. Хасан Адемов репликира с коментара, че за първи път чува, че държавата може да е по-добър стопанин на публични средства.

В защита на предложението си здравният министър Петър Москов посочи, че държавата трябва да има право да контролира следствата от здравните вноски, защото така ще се гарантира по-качествена здравна услуга за пациентите. Смислът на контрола от държавата е да не се стига до актуализация на бюджета в края на годината, каза Москов, призовавайки за подкрепа на текста. „Със системата на здравното осигуряване се случва откровена кражба. Важно е държавата да има възможността да контролира процеса. Не лекарите крадат, а шайката около Касата и болниците, които точат, без да водят до ясен резултат“, коментира Москов.

От Българската търговско-промишлена палата обясниха, че са против, защото се нарушава трипартидният модел на управление, който е международно признат стандарт. Васил Велев, председател на АИКБ каза, че гласовете на бизнеса ще се обезсмислят, ако предложението се гласува в този вид.

КНСБ също категорично отхвърли предложението на Москов. От синдиката заявиха, че ако поправките бъдат приети, синдикатът ще преосмисли участието си в надзора на НЗОК.

Българският лекарски съюз също не подкрепи този текст на Петър Москов с аргумент, че Касата вече е била одържавявана по времето на НДСВ и припомни, че тогава 2/3 от Надзорния съвет са били на държавата, а резултатът бил същият. Председателят на съюза Цветан Райчинов определи ситуацията като „групова безотговорност“ и предложи надзорът да се състои от 5 човека и да има контролни функции.

На днешното заседание депутатите решиха да има публичност на решенията на Надзорния съвет на НЗОК. Народните представители постигнаха съгласие за това да се правят пълни стенографски протоколи от заседанията и решенията да се публикуват на сайта на Здравната каса. Позицията на БСП беше, че когато се харчат публични средства, трябва да има пълна прозрачност за това как се случва разходването им. Това ще значи прозрачност в работата на Касата, коментира Емил Райнов.

След бележка на министъра беше записано, че публичните отчети ще са по отношение на плащанията за болничната помощ и плащанията за лекарства, кадето са и съмненията за спекулации.

✓ Сметната палата ще прави одит на банковия надзор в БНБ

Депутатите трябва да получат доклада от Сметната палата на 31 август

Сметната палата ще направи одит на банковия надзор в БНБ за последните три години, решиха единодушно депутатите.

Искането за това беше направено от депутатите от Реформаторския блок (РБ), а причината е фалитът на КТБ.

Срокът на одита ще е три месеца и депутатите трябва да получат доклада от Сметната палата на 31 август.

Основният мотив на реформаторите да поискат проверка за ефективността на банковия надзор е, че случилото се с КТБ влияе на финансовото състояние на държавата.

"Мина една година от казуса КТБ и няма никаква проверка в БНБ и в банковия надзор, а ако не проверим банковия надзор, остава рискът потенциално това нещо да се случи отново", предупреди Мартин Димитров от РБ.

Според него Сметната палата трябва да направи детайлна проверка в БНБ и да стане ясно дали в случая с КТБ става въпрос за човешки грешки, или за системни проблеми.

✓ Лихвите по потребителските заеми в левове падат до 10,5%, а по жилищните - до 6%

През март поскъпват само новите жилищни кредити в евро и големите фирмени заеми

Тенденцията за спад на лихвените проценти по кредитите продължава и с края на първото тримесечие на годината. С изключение на жилищните кредити в евро и големите фирмени заеми, през март лихвите по всички видове кредити намаляват както в сравнение с предходния месец, така и спрямо година по-рано.

През март сме могли да изтеглим потребителски кредит в левове при средна лихва от 10,51%, а в евро – при ставка от 7,87%. Това показват изчисленията на Investor.bg на база лихвената статистика на Българска народна банка (БНБ).

За сравнение – през март миналата година средните лихвени проценти по заемите за потребителски нужди в банковия сектор бяха 11,6% и 9,33%, съответно. През февруари банките предлагаха заемите със ставки от 10,79% и 8,49 на сто.

Понижение на месечна и на годишна база има и при жилищните кредити, като статистиката отчита месечен ръст само при евровите кредити. През третия месец левовият жилищен заем се е предлагал при средна лихва от 6,10%, а този в евро - при 6,37%.

През март 2014 г. евровите жилищни заеми са били с лихва от 7,09%, а през миналия месец банките са давали средно по 6,3%.

Тенденцията за поевтиняване на кредитния ресурс се потвърждава и от данните за по-точния измерител на цената на кредита – т. нар. годишен процент на разходите (ГПР). Той включва всички лихвени плащания по заема, както и всички такси, комисиони и други разходи за сметка на клиента.

Отново с изключение на жилищните кредити в евро, показателят намалява за всички видове заеми. Най-осезаемо се свива ГПР по кредитите за потребление в евро – с 0,69 процентни пункта спрямо февруари и с 2,38 пр. пункта в сравнение с март 2014 г. до 8,56%.

Нормативните промени при кредитите, влезли в сила от 23 юли 2014 г., с които отпаднаха някои такси и наказателни лихви, дават резултат. Това потвърждава главният изпълнителен директор на ОББ Стилиян Вџтев. В интервю за Investor.bg в началото на април той заяви, че вследствие на мерките се е засилила конкуренцията между търговските банки.

Що се касае до цената на заемния ресурс за компаниите - през март лихвата по малките кредити (до 1 млн. евро) е вече 6,05% по левовите и 5,81% по евровите.

Единствено лихвеният процент по големите кредити (над 1 млн. евро), договорени в евро, расте както на месечна, така и на годишна база. Но ставките по този вид кредити са много волатилни. През месеца цената на голям фирмен заем, отпуснат в единната валута, е 8,61% при 4,86% преди месец.

Средни лихвени проценти по новоотпуснати кредити	Март 2015	Изменение	
		месечно	годишно
Фирми			
кредити до 1 млн. евро, договорени в левове	6,05	-0,33	-1,06
кредити до 1 млн. евро, договорени в евро	5,81	-0,13	-0,71
кредити над 1 млн. евро, договорени в левове	6,59	-0,88	0,06
кредити над 1 млн. евро, договорени в евро	8,61	3,75	0,94
Домакинства			
кредити за потребление в левове	10,51	-0,28	-1,09
кредити за потребление в евро	7,87	-0,62	-1,46
жилищни кредити в левове	6,10	-0,11	-0,54
жилищни кредити в евро	6,37	0,07	-0,72
други кредити в левове	6,92	-0,80	-0,62
други кредити в евро	5,89	0,21	-0,74
ГПР* по кредити за потребление в левове	11,45	-0,18	-1,43
ГПР* по кредити за потребление в евро	8,56	-0,69	-2,38
ГПР* по жилищни кредити в левове	6,74	-0,08	-0,86
ГПР* по жилищни кредити в евро	7,21	0,13	-0,82

* Годишен процент на разходите (ГПР) включва всички лихвени плащания по кредита, както и всички такси, комисиони и други разходи за сметка на клиента, извършването на които е условие за отпускането на кредита.

Средни лихвени проценти по всички отпуснати кредити	Март 2015	Изменение	
		месечно	годишно
Фирми			
овърдрафт в левове	5,62	-0,03	-0,79
овърдрафт в евро	4,82	-0,18	-0,71
кредити, различни от овърдрафт, в левове	6,43	-0,04	-1,42
кредити, различни от овърдрафт, в евро	6,02	-0,01	-1,13
Домакинства			
овърдрафт в левове	14,83	-0,03	0,08
овърдрафт в евро	9,66	-0,03	-0,49
кредити за потребление в левове	10,68	-0,07	-0,53
кредити за потребление в евро	9,16	-0,03	-0,23
жилищни кредити в левове	7,25	-0,07	-0,77
жилищни кредити в евро	7,28	-0,03	-0,27
други кредити в левове	8,07	-0,12	-1,05
други кредити в евро	7,63	-0,12	-0,69

Таблицу: Изчисления на Investor.bg по данни на БНБ

✓ Лихвите по депозитите на домакинствата паднаха под 2%

Средната лихва по новите вложения в левове е вече 1,86%, а в евро - 1,62%

Търговските банки продължават да понижават лихвените проценти по депозитите, а по всичко личи, че тенденцията ще бъде трайна. Средните ставки за спестяванията на домакинствата вече са под 2%, а за фирмите – под 1%.

През март сме могли да вложим свободните си парични средства на срочен банков депозит в левове при лихва от 1,86%, а в евро - при 1,62%, разкриват изчисленията на Investor.bg на база лихвената статистика на Българска народна банка (БНБ). За сравнение, през март миналата година, като възнаграждение за отложено то ни потребление, сме могли да получим лихва от 3,56 на сто за влоговете в левове и 3,27% за тези в единната валута.

Изчисленията показват още, че през първото тримесечие лихвените проценти по влоговете в родна валута намаляват със 0,77 процентни пункта спрямо края на 2014 г., а тези в евро – с 0,54 пункта.

Лихвените проценти по фирмените спестявания пък са още по-ниски. През март лихвата, която получават предприятията за това, че държат паричните си средства в банките, се понижава до 0,85% за депозитите в левове. По евровете се смъкна до 0,90 на сто.

За сравнение, през март миналата година лихвата по левовите спестявания за компаниите е била 2,27%, а по тези в евро – 2,64%.

Анализатори предупреждават, че тенденцията за спад на лихвите по депозитите е трайна, като същевременно смятат, че ще провокира вложителите да търсят нова реализация на средствата си, било то чрез нов бизнес, рискови инвестиции или покупка на жилище.

„Крайно време е широката публика да разбере, че банковите спестявания не могат да бъдат източник на забогатяване, а само на сигурно място да държиш парите си, след като си решил да не ги похарчиш. Типично доказателство за това е феноменът на отрицателните лихви в редица реномирани банки, в т.ч. и Европейската централна банка“, коментира в интервю за Investor.bg изпълнителният директор на ОББ Стилиян Вџев.

Средни лихвени проценти по новопривлечени депозити	Март 2015	Изменение	
		месечно	годишно
Фирми			
депозити с договорен матуритет в левове	0,85	-0,13	-1,42
депозити с договорен матуритет в евро	0,90	-0,07	-1,74
Домакинства			
депозити с договорен матуритет в левове	1,86	-0,15	-1,70
депозити с договорен матуритет в евро	1,62	-0,21	-1,65

Средни лихвени проценти по всички привлечени депозити	Март 2015	Изменение	
		месечно	годишно
Фирми			
овърнайт-депозити в левове	0,20	-0,02	-0,09
овърнайт-депозити в евро	0,15	-0,01	-0,10
депозити с договорен матуритет в левове	1,91	-0,10	-1,39
депозити с договорен матуритет в евро	1,66	-0,03	-1,78
депозити, договорени за ползване след предизвестие, в левове	0,21	-0,02	-0,18
депозити, договорени за ползване след предизвестие, в евро	0,12	-0,09	-0,11
Домакинства			
овърнайт-депозити в левове	0,38	-0,03	-0,30
овърнайт-депозити в евро	0,74	-0,13	-0,93
депозити с договорен матуритет в левове	2,80	-0,12	-1,34
депозити с договорен матуритет в евро	2,53	-0,10	-1,16

депозити, договорени за ползване след предизвестие, в левове	1,62	-0,17	-2,34
депозити, договорени за ползване след предизвестие, в евро	1,65	-0,19	-2,98

Таблицу: Изчисления на Investor.bg, по данни на БНБ

✓ 39 големи големи града ще вземат повечето средства по програма Региони в растеж

Основната битка на българските власти бе да разпределят повече средства за по-малките общини

По-голямата част от средствата по новата оперативна програма "Региони в растеж" (ОПРР) 2014-2020 г. ще отидат за 39 големи и средни градски центъра. Това става ясно от последния вариант на програмата, който е подготвен след консултации с Европейската комисия. След като бъде одобрен от правителството, документът трябва да се изпрати за окончателно одобрение в Брюксел, пише вестник „Сега“.

Бюджетът на ОПРР е близо 1,5 млрд. евро. Парите се разпределят по осем приоритетни оси. Най-много средства отиват за градско развитие - 840 млн. евро. За пътища са отделени 194 млн. евро, за училищата - 115 млн. евро. Има и пари, предвидени за периферните и бедните области - 106 млн. евро. Останалите средства се разпределят за болници и здравни заведения, социални домове, туризъм и техническа помощ.

Основната битка на българските власти бе да разпределят повече средства за по-малките общини. Правилата за финансиране обаче се определят от регламента на Европейския фонд за регионално развитие, според който парите трябва да отидат в по-големите градове. Разпределението е според броя на населението. Така най-голямата част от парите - 840 млн. евро, ще бъдат инвестирани в "основната мрежа от градове от 1-во до 3-то ниво", записано е в последния вариант на програмата.

Сред градовете от 1, 2 и 3-то ниво са София, Бургас, Габрово, Гоце Делчев. А в четвърто ниво, за което парите ще са най-малко, остават общини като Тутракан, Берковица, Малко Търново.

При договарянето на програмата българските правителства през последните няколко години настояваха да се одобри финансиране не само за 39-те по-големи града, но и за още 28 по-малки.

Първоначално Брюксел настояваше средства по различните приоритети оси - градско развитие, енергийна ефективност, туризъм или пътища, да се насочат само към големите общини, за да е по-голям ефектът от инвестираните пари. Еврокомисарите дори искаха териториалният подход да насочи инвестициите към едва 6-7 големи градски центъра, сред които София, Бургас, Варна и Пловдив. От самото начало България настояваше, че парите трябва да отидат за много повече общини - 67. Следващата стъпка в преговорния процес беше да се извоюват повече средства за 39-те големи и средни общини, но все пак да има пари и за малките градове.

Аргументите на българската страна са, че има сериозни различия между развитието на нашите региони и средното за ЕС ниво. София и шестте най-големи града - Бургас, Варна, Пловдив, Стара Загора, Плевен, Русе, са много по-развити в сравнение с останалите. Ако условието на Брюксел инвестициите да отидат само в най-големите центрове бе запазено, в дългосрочен план това би довело до сериозни дисбаланси между различните региони на страната и още по-голяма миграция към тях и към други държави членки на ЕС. Точно така е станало в Гърция, където са развити няколко големи града. Затова България, която е най-бедният район в Европа, иска инвестиции в повече населени места, за да се повиши жизненото равнище като цяло.

При сегашния модел на развитие, при който липсва публична подкрепа за конкретните нужди на регионите, територията се развива изцяло на пазарни принципи. Не се обръща внимание на отрицателното социално и екологично въздействие. Така нестабилното териториално развитие се превръща в една от основните предпоставки за демографската криза и за процеса на обезлюдяване на периферните части, се сочи в позицията на страната ни.

За какво се дават парите

Оперативна програма "Региони в растеж" 2014-2020 г. предвижда инвестиции от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и национално съфинансиране по следните оси:

1. Градско развитие - с бюджет 840 млн. евро;
2. Периферни области, най-силно засегнати от бедност - 106 млн. евро;
3. Образователна инфраструктура - 115 млн. евро;
4. Здравна инфраструктура - 83 млн. евро;
5. Социална инфраструктура - 51 млн. евро;
6. Туризъм - 101 млн. евро;
7. Пътна инфраструктура с бюджет 194 млн. евро;

Разделение

В програмата градските общини са разделени в четири групи:

1. София
2. Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Стара Загора, Плевен, Велико Търново, Благоевград, Видин.
3. Монтана, Враца, Ловеч, Габрово, Търговище, Разград, Шумен, Силистра, Добрич, Сливен, Ямбол, Хасково, Кърджали, Смолян, Пазарджик, Перник, Кюстендил, Свищов, Горна Оряховица, Казанлък, Димитровград, Асеновград, Карлово, Дупница, Петрич, Лом, Гоце Делчев, Панагюрище, Велинград.
4. Сандански, Свиленград, Самоков, Ботевград, Троян, Севлиево, Карнобат, Нова Загора, Попово, Пещера, Поморие, Разлог, Девин, Нови пазар, Мездра, Провадия, Червен бряг, Козлодуй, Берковица, Тутракан, Елхово, Белоградчик, Златоград, Никопол, Генерал Тошево, Крумовград, Ивайловград, Малко Търново.